

تحلیل محتوای برترین کتب با ژانر ورزشی

امین سلیمی^۱، مینا مالائی^{۲*}، حمید قاسمی^۳

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد، مدیریت ورزشی، دانشگاه گیلان، گیلان، ایران

۲. استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه گیلان، گیلان، ایران

۳. دانشیار مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۷/۱۱

تاریخ ارسال: ۱۳۹۹/۰۵/۱۹

Content Analysis of the Best Books in Sports Genre

Amin Salimi¹, Mina Mallaei^{2*}, Hamid Ghasemi³

1. M.A. Student in Sports Management, University of Guilan, Guilan, Iran

2. Associate Professor in Sports Management, University of Guilan, Guilan, Iran

3. Assistant Professor in Sports Management, University of Payam Noor

Received: (2020/8/9)

Accepted: (2020/10/2)

Abstract

The purpose of this study was to review the best books of the sports genre in the world and analyze its content. The method of this research was quantitative, and descriptive in terms of strategy, applied in terms of purpose, and documentary based in terms of data collection which the content analysis method was used to perform it. The population were all the books in sports genre available in Amazon bookstore site and Goodreads bookstore site. The statistical population included all sports genre books available on Amazon and Goodreads. The statistical sample consisted of the top 100 fiction books in the sports genre in terms of sales, points and audience, which were selected non-randomly. To collect data, the top 100 books in terms of sales in April were selected and based on 16 categories (including expert opinion, audience votes and ratings, date of publication, book names, cover image, sports covered, etc.) were analyzed and examined. 94% of the books were published between 2016-2020, 43% of the books have sports names and 77% of the books were related to sports. The most covered sports are hockey, American football, and football and baseball. 81% of the first characters of the books are men and 19% are women. Also, 81% of the books are part of a multi-part series. Iranian writers and publishers can try to compile books in the sports genre by taking ideas of the creative authors of developed societies in order to improve their performance.

Keywords: Sports Genre, Sports Books, Content Analysis

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی برترین کتب با ژانر ورزشی در دنیا و تحلیل محتوای آن انجام شد. روش تحقیق از نوع کمی، از لحاظ استراتژی توصیفی، از نظر هدف کاربردی و از نظر جمع آوری داده‌ها اسنادی بود که برای اجرای آن از روش تحلیل محتوا استفاده شد. سایت کتاب‌فروشی آمازون به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شد. جامعه آماری پژوهش همه کتاب‌های با ژانر ورزشی موجود در سایت آمازون و گودریذ بودند. نمونه آماری شامل ۱۰۰ کتاب برتر داستانی با ژانر ورزشی از نظر میزان فروش، امتیاز و مخاطبان بود که به صورت غیرتصادفی هدفمند انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها ۱۰۰ کتاب برتر از نظر میزان فروش در ماه آوریل میلادی انتخاب شدند و براساس ۱۶ مقوله (از جمله نظر تخصصی، رأی و امتیازدهی مخاطبان، تاریخ چاپ، نام کتب، تصویر روی جلد، رشته‌های ورزشی پوشش داده شده و غیره) تحلیل و بررسی شدند. نتایج نشان داد ۹۴ درصد از کتب بین سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۲۰ چاپ شدند. ۴۳ درصد از کتب دارای نام ورزشی بودند و تصویر روی جلد ۷۷ درصد از کتب با ورزش مرتبط بود. بیشترین رشته‌های ورزشی پوشش داده شده، هاکی، فوتبال آمریکایی، فوتبال و بیس‌بال بودند. ۸۱ درصد از شخصیت‌های اول کتب مرد و ۱۹ درصد زن بودند. همچنین ۸۱ درصد از کتب بخشی از یک سریال چندقسمتی بودند. نویسندگان و ناشران داخلی می‌توانند با الگوبرداری از راه و روش نویسندگان خلاق و پرکار جوامع توسعه یافته در جهت خلق آثار و کتب با ژانر ورزشی بکوشند و برای بهبود عملکرد خود گام بردارند.

واژه‌های کلیدی: ژانر ورزشی، کتب ورزشی، تحلیل محتوا.

Corresponding Author: Mina Mallaei

E-mail: m8mallaei@yahoo.com

نویسنده مسئول: مینا مالائی

پست الکترونیک: m8mallaei@yahoo.com

مقدمه

عصری که ما در آن زندگی می‌کنیم، با انقلاب بزرگی مواجه است که حیات انسان تاکنون به خود دیده است. عصر ارتباطات، عصر سلطه پدیده رسانه‌ها بر زندگی انسان‌هاست (سقازده و کریمخانی، ۲۰۰۷). رسانه‌های جمعی به این مفهوم است که جریان اطلاعات از طرف یک منبع روابط عمومی به شکلی کارا و به سرعت به میلیون‌ها نفر برسد (ایجی، آل، کاکس، کمرون و اولت، ۲۰۱۱). همچنین ارتباط جمعی فرایندی است که به واسطه آن رسانه‌ها پیام‌هایی را برای افراد زیادی تولید و منتقل می‌کنند یا فرایندی است که به وسیله آن این پیام توسط مخاطبان جست‌وجو، استفاده و فهمیده می‌شود و همچنین بر آن‌ها تأثیر می‌گذارد (لیتل جان، ۲۰۰۵). با توجه به جایگاهی که رسانه‌های جمعی و وسایل ارتباطی از تولد تا مرگ در زندگی امروزی بشر پیدا کرده‌اند، می‌توان آن‌ها را در زمره نهادهای اجتماعی و یکی از عوامل عمده مؤثر بر فرایند پذیرش هنجارها و ارزشهای اجتماعی یا اجتماعی کردن و هنجارپذیر کردن قلمداد کرد. افراد معمولاً ارزش‌ها، هنجارها، اعتقادات، گرایش و الگوهای رفتاری را از دیگران و از خلال روند تربیت اجتماعی و جامعه‌پذیری یاد می‌گیرند و فراگرد ارزش‌های پذیرفته شده و نهادینه شده اجتماعی فرامی‌گیرند. (خالدیان، مصطفایی، صمدی و کیا، ۲۰۱۳).

در حال حاضر، ورزش و رسانه ویژگی‌های مشترک دارند: اول اینکه هر دوی آن‌ها به پدیده‌ها و موضوع‌های جهانی تبدیل شده‌اند؛ دوم اینکه هر دو از صنایع روبه‌رشد و سودآور محسوب می‌شوند؛ سوم اینکه هر دو از پدیده‌های مربوط به قرن اخیر و دارای ابعاد گسترده و متنوع اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، تکنولوژی و ورزشی و غیره هستند. رسانه پیام ورزش را به مخاطبان می‌رساند و باعث جذب جمعیت زیادی به سوی ورزش می‌شود. از طرف دیگر، ورزش نیز به طور موفقیت‌آمیزی به عنوان راهبرد جذب مخاطب از سوی تهیه‌کنندگان رسانه‌های مختلف استفاده شده است. رسانه‌ها کارکردهای مختلف سیاسی، امنیتی، اجتماعی، فرهنگی، فراملی و غیره دارند و گسترش و توسعه وسایل ارتباط جمعی به حدی است که انسان امروزی را می‌توان انسان رسانه‌ها و فرهنگ جدید را محصول تبلیغات وسایل ارتباط جمعی دانست. از سوی دیگر، ورزش به عنوان یکی از مسائل فرهنگی، اجتماعی، عمومی و همگانی از اهمیت خاصی در جوامع گوناگون برخوردار است که رسانه‌های جمعی نقش مهمی در همگانی کردن و توسعه و بسط ورزش ایفا می‌کنند (خالدیان و همکاران، ۲۰۱۳).

رسانه انواعی دارد و نمونه‌هایی از رسانه‌های جمعی شامل رسانه‌های

نوشتاری، دیداری، شنیداری و غیره می‌شود. همچنین با توجه به بعد زمانی می‌توان به رسانه‌های سنتی و نوین اشاره کرد. امروزه پس از نقش آفرینی اینترنت و به دنبال آن شبکه‌های اجتماعی (فیسبوک، یوتیوب، توئیتر، اینستاگرام و غیره) مسیر مخاطبان در سراسر جهان با تغییر بزرگی مواجه شده است، اما همان‌طور که می‌دانیم، رسانه‌های سنتی از جمله کتاب‌ها و مطبوعات همیشه طرفداران و حامیان خود را از گذشته تا به حال داشته‌اند. از سویی، امروزه کتاب و فرهنگ کتابخوانی به عنوان یکی از شاخص‌های شناخته شده توسعه جوامع است. اصولاً توسعه و کمال هر جامعه و رشد اجتماعی، معلول و عواملی است که از جمله آن‌ها موضوع کتاب و کتابخوانی است. کتاب و کتابخوانی در رشد فرهنگی جامعه و در ارتقای بنیة ادبی، اعتقادی و اخلاقی آن نقش بسزایی دارد. یکی از بهترین ابزارهای کمال بشر، کتابخوانی و مانوس شدن نسل‌های حاضر و آینده با آثار دانشمندان و تحقیقات گذشتگان است. همیشه کتاب‌ها یکی از ابزار تکامل جوامع بشری بوده‌اند و خواهند بود. با اینکه وسایل دیگری نیز کشف شده است، کتاب جایگاه و منزلت خودش را حفظ کرده است (صالحی امیری و حسین‌زادگان، ۲۰۰۷).

هدف رسانه‌های ورزشی باید افزایش مخاطبان و انعکاس نظر آن‌ها و بررسی مشکلات و دیدگاه‌های مردم در حوزه ورزش باشد (دهقان و همکاران، ۲۰۱۹). رسانه‌های جمعی می‌توانند نقشی مؤثر در افزایش آگاهی عمومی و گسترش ایده‌های جدید داشته باشند (شهبازی و همکاران، ۲۰۱۸). رسانه‌های جمعی از عوامل اصلی تغییر در جامعه‌اند و از آن‌ها به عنوان ابزاری خاص برای تغییر نگرش مردم و آگاهی از مفهوم جدید یاد می‌شود. جامعه امروز به صورت گزینشی عمل می‌کند و هر بیننده‌ای به طور متفاوتی با توجه به نگرش و تجربه‌اش از رسانه استفاده می‌کند (دهونده و پاتیل، ۲۰۱۶).

به رغم توسعه گسترده فناوری‌های جدید ارتباطی و شبکه ارتباطات مجازی در جهان، تألیف و انتشار کتب و کتابخوانی همانند روزنامه و روزنامه‌خوانی همچنان جایگاه، اهمیت و نقش خود را حفظ کرده است و روش سنتی کتاب و کتابخوانی با وجود شیوه‌های جدید اطلاع‌رسانی و کسب آگاهی همچنان علاقه‌مندان خود را دارد (کریمی و اجاقی، ۲۰۱۶). انتشار کتاب‌های ورزشی چه با محور آموزش دانشگاهی و چه از منظر اطلاع‌رسانی و انتقال دانش به عموم جامعه از ضروریات زندگی هر اجتماع است. (صادقی، ۲۰۱۱). اهمیت نشر در جهت تأثیر عمیق بر فرهنگ، نیازمند توجه برنامه‌ریزان، سیاست‌گذاران و دست‌اندرکاران این عرصه است تا با حرکتی سنجیده در جهت اصلاح نواقص برآیند (کریمی و اجاقی، ۲۰۱۶). همچنین نبودن معیاری خاص برای تعیین نوع

چارچوب‌ها نقش مهمی در بازتولید گفتمان‌های اسطوره‌ای و ایدئولوژیک ایفا می‌کنند که زندگی ما در آن تجلی می‌یابد (کینگ، ۲۰۰۷).

بررسی پژوهش‌های داخلی حوزه ژانر نشان می‌دهد، بخشی از این پژوهش‌ها بر تحلیل و نقد محتوای کتب درسی و همچنین ژانر متمرکز شده‌اند؛ به‌عنوان مثال، قاسمی و همکاران (۲۰۱۳) به تحلیل محتوای مقولات مهارت‌های اجتماعی در کتاب درسی تعلیمات اجتماعی سال اول راهنمایی پرداختند. دهقانی و همکاران (۲۰۱۱) تحلیلی بر وضعیت موجود طراحی برنامه درسی تربیت اجتماعی دوره راهنمایی بر مبنای تحلیل محتوای کتاب‌های درسی و اسناد مرتبط با برنامه درسی انجام دادند. قاسمی (۲۰۱۸) در پژوهشی محتوای کتب فارسی روش تحقیق در تربیت بدنی و علوم ورزشی را تحلیل کرد. بزوده و امیری (۲۰۱۹) پژوهشی با عنوان «نقد و تحلیل کتاب نظریه ژانر» انجام داد. عمارتی‌مقدم (۲۰۱۰) پژوهشی با عنوان «نقش موقعیت در شکل‌گیری ژانر: معرفی یک رویکرد» انجام داد. قانع و نجومیان (۲۰۱۶) در پژوهشی به تأثیر ژانر بر کارکرد گفتمانی شخصیت‌های زن در رمان نوجوان پرداختند. همچنین محمدعلی و صلح‌کننده (۲۰۱۵) به بررسی تطبیقی ویژگی‌ها و ابعاد نظریه مؤلف و نظریه ژانر فیلم پرداختند.

طبق بررسی و جست‌وجوهای محقق مطالعه حاضر، پژوهشی در کشور در حوزه ژانر کتب ورزشی انجام نشده است و در این بخش تنها می‌توان به پژوهش مقامی (۲۰۱۷) اشاره کرد که به تحلیل وضعیت فیلم‌های سینمایی با ژانر ورزشی پرداخته است. نتایج پژوهش وی نشان داد بیشترین رشته ورزشی استفاده‌شده در فیلم‌ها، بوکس و در رده دوم، فوتبال و در رده‌های بعدی به ترتیب فوتبال آمریکایی، بیسبال و غیره قرار داشتند. همچنین عامل درونی (عواملی چون خصوصیات اخلاقی، عاطفی، سن و محیط رشد و تربیت) بیشترین عامل مؤثر بر خلق شخصیت قهرمان فیلم‌های ورزشی بود. بیشترین موضوع اخلاقی به احترام و بیشترین موضوع ضداخلاقی به خشونت مربوط بود. در مجموع، موضوعات اخلاقی بیشتر از موضوعات غیراخلاقی بود.

در تحقیقات خارجی، نیکول^۵ و همکاران (۲۰۰۷) محتوای شش کتاب پرفروش برتر مربوط به مربیگری زنان در محبوب‌ترین انتشارات ورزشی را بررسی و تحلیل کردند. میشل^۶ و همکاران (۲۰۰۳) در پژوهشی به تحلیل محتوای مجلات اقتصادی ورزش با هدف مطالعه و بررسی محتوای ادبیات منتشرشده در مجله اقتصاد ورزشی پرداختند. دیمتریوس^۷ و همکاران (۲۰۱۳) در تحقیقی فیلم‌های ورزشی آمریکایی سال‌های ۱۹۳۰-۱۹۹۵ را بررسی و تحلیل

محتوای مورد علاقه مخاطبان از دیگر موارد درخور بحث در حوزه نشر کتاب است.

کتاب‌های ورزشی بسیار زیادی در طی سال‌ها در سراسر دنیا چاپ شده‌اند که تمامی ورزش‌ها را در برمی‌گیرند. از گذشته تا اکنون، داستان‌های ورزشی مرتبط با رشته‌های مختلف چه به صورت مستند و چه به صورت رمان نوشته شده‌اند و نه تنها طرفداران زیادی داشته‌اند، بلکه اثرات گوناگون مثبتی بر جذب مخاطبان و علاقه‌مندان به رشته‌های ورزشی نیز داشته‌اند. کتاب‌هایی با ژانر ورزشی در سراسر دنیا با موضوعات، شخصیت‌ها و رشته‌های مختلف وجود دارد. اهمیت و توجه به کتاب‌های ورزشی در برخی کشورها سبب رشد و تولید روزافزون آن‌ها شده است و نویسندگان با شخصیت‌سازی و استفاده از ژانرهای ورزشی تأثیراتی بر ورزش آن کشورها گذاشته‌اند.

آنچه در نشر، فروش و خوانده‌شدن یک کتاب توسط مخاطبان اثرگذار است، ژانر آن است. «ژانر» واژه‌ای فرانسوی به معنی «گونه» است. این واژه از گذشته‌های دور تا به امروز برای طبقه‌بندی هنر در شکل‌های گوناگونش به کار گرفته شده است و نقش مهمی در طبقه‌بندی و ارزش‌گذاری ادبیات ایفا کرده است. ارسطو نخستین کسی بود که به طبقه‌بندی شعر پرداخت. او شعر را به سه گروه نمایش تراژدی، کمدی، حماسی تقسیم کرد (جوی، ۲۰۰۶). همان‌طور که گفته شد، نویسندگان با توجه به نیاز مخاطبان سعی در خلق آثار با مفاهیم و موضوعات مختلف دارند؛ به طوری که داستانی بلند یا رمانی را در قالب یک ژانر طراحی می‌کنند و شروع به نوشتن آن می‌کنند؛ به بیانی ساده، ژانر یا گونه قالب داستان است و باید اتفاق‌ها و حوادث تکیه بر آن خلق و نوشته شود: ژانر اجتماعی، عاشقانه، ترسناک، هیجانی، تراژدی تخیلی و همچنین ژانر ورزشی که موضوع این پژوهش است. هر ژانر به مجموعه‌ای از ویژگی‌های مشترکی اشاره دارد که دسته‌بندی شکل‌های گوناگون بیان هنری یا محصول فرهنگی را امکان‌پذیر می‌کند (ادگار و ویک، ۲۰۰۸). ژانر، چه ادبی و چه غیرادبی، چیزی غیر از رمزگذاری خصوصیات گفتمانی نیست و ژانرها مسبب این وجود نهادی هستند که می‌توانند به‌عنوان «افق انتظار» برای خوانندگان و به‌عنوان «الگوی نوشتن» برای نویسندگان عمل کنند (جان، ۱۹۶۶). ژانر به‌مثابه ساختاری میانجی بین متون و موقعیت‌هایی که آن‌ها در آن فعالیت می‌کنند، درک می‌شود و انتظارات موقعیتی و دامنه پاسخ‌های استراتژیک قدرتمند را در برمی‌گیرد (تسلنکو، کو و لینگارد، ۲۰۰۴). چارچوب‌های ژانر را می‌توان بازتاب یا تجسم زمینه‌های اجتماعی دانست. این

5- King
6- Nicole
7- Michael
8- Demetrius

1- Genre
2- Joy
3- Wake & Edgar
4- Teslenko, Coe & Lingard

حوزه کتاب در داخل کشور برگزار می‌شود و همچنین نمایشگاه‌های کتاب با اهداف ترویج کتاب‌خوانی هر ساله میزبان بسیاری از مخاطبان کتاب هستند، اما کمبود تعداد کتاب‌های داستانی با ژانر ورزشی در کشور بیشتر از همه برای اهالی ورزش و طرفداران احساس می‌شود.

فروشگاه‌ها و سایت‌های بزرگ و فعال کتاب‌فروشی در سراسر دنیا وجود دارند که در صدر این جدول فروشگاه آمازون است. این فروشگاه با داشتن بیشترین میزان فروش کتاب چاپی و الکترونیک در دنیا بازار جهانی کتاب را از آن خود کرده است و کتاب‌های بزرگ‌ترین و پرکارترین نویسندگان دنیادر این سایت قرار دارد. بخش کتاب‌های ورزشی (داستان‌های ورزشی، بیوگرافی، آموزشی و غیره) از پرمخاطب‌ترین بخش‌ها و پرفروش‌ترین آن‌هاست؛ در نتیجه لازم است ناشران و نویسندگان داخلی از محتوای کتب بین‌المللی دارای ژانر ورزشی در سراسر دنیا آگاهی یابند و الگوی مناسبی برای خلق آثار و داستان‌های تأثیرگذار به دست بیاورند و از طریق آن از یک سو به ارتقای سطح کیفی کتاب‌های ورزشی کشور بیفزایند و از سوی دیگر جهتی مناسب به ورزشکاران و علاقه‌مندان به ورزش بدهند؛ بنابراین محقق بر آن است که با تحلیل محتوای برترین کتب با ژانر ورزشی به بررسی مهم‌ترین و اساسی‌ترین مقوله‌های این کتب بپردازد.

روش پژوهش

با توجه به موضوع پژوهش، روش از نوع کمی، از لحاظ استراتژی، توصیفی، از نظر هدف کاربردی و از نظر جمع‌آوری داده‌ها اسنادی است که برای اجرای آن از روش تحلیل محتوا استفاده شد. جامعه آماری پژوهش شامل همه کتاب‌های با ژانر ورزشی موجود در سایت آمازون و گودریبز بودند. نمونه آماری شامل ۱۰۰ کتاب برتر داستانی با ژانر ورزشی از نظر میزان فروش، امتیاز و مخاطبان بودند که به صورت غیر تصادفی هدفمند انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌های تحقیق برگه کدگذاری و دستورالعمل محقق ساخته حاوی ۱۶ مقوله بود. برای تعیین روایی صوری و محتوایی ابزار تحقیق، برگه کدگذاری در اختیار اساتید دانشگاهی قرار داده شد و ضریب پایایی با محاسبه ضریب توافق دو کدگذار (ضریب کندال = ۰/۸۸) تأیید واقع شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق از آمار توصیفی (میانگین، انحراف استاندارد، میانه و نما) توسط نرم‌افزار اسپاس^۱ نسخه ۱۶ استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

محتوای بررسی شده در این پژوهش در قالب ۱۶ مقوله بود که عبارت‌اند

کردند که تحقیقات اسنادی و تحلیل محتوا برای ۵۹۰ فیلم استفاده شده بود. یافته‌ها نشان‌دهنده تغییر عمده در تعداد فیلم‌های ورزشی و نسبت ورزش‌های خاص در بین تمام شکل‌های ورزشی در طول ۶۶ سال بود. همچنین آرین وایتساید و همکاران (۲۰۱۳) در پژوهش خود به تحلیل روایت‌های توانمند سازی در داستان‌های ورزشی نوجوانان دختر پرداختند که طی آن به چگونگی دعوت از دختران برای ارائه ایدئولوژی درباره ورزش و همچنین تجربه آن‌ها از موقعیت‌هایی که فعالیت آن‌ها را محدود می‌کند، اشاره شده است.

مطالعات داخلی و خارجی نشان می‌دهند بین ورزش و رسانه ارتباطی متقابل وجود دارد و کتاب نیز یکی از ارکان مهم و تأثیرگذار رسانه‌های جمعی از گذشته تا به حال بوده است. همچنین طبق معتبرترین سایت‌های بین‌المللی آمار و ارقام، کشور ما از نظر مطالعات عمومی میانگین زمانی بسیار اندکی دارد و در مقایسه با بسیاری از کشورهای اروپایی، آمریکایی و همچنین کشورهای حاضر در قاره آسیا وضعیت مناسبی ندارد (رتبه واقعی ایران در مطالعه، ۲۰۱۶). بی‌توجهی به کتاب و کتاب‌خوانی یکی از بزرگ‌ترین معضلات جوامع بشری به خصوص در کشور ماست. شواهد نشان می‌دهد برخلاف بسیاری از کشورهای کتاب‌های داستانی با ژانر ورزشی در ایران کمتر نوشته شده است و همچنین پژوهش‌هایی در زمینه تحلیل محتوای کتب با ژانر ورزشی انجام نشده است. همواره کتاب ابزاری برای نشان دادن فرهنگ و اندیشه‌های جوامع بوده است و نیز ابزاری بوده است برای بیان مسائلی که کمتر می‌توان با زبان آن‌ها را بیان کرد. همچنین هر جامعه‌ای ژانرهای متفاوتی را با توجه به نیازهای خود و تحقق کنش‌های اجتماعی و فرهنگی در اختیار مردم قرار می‌دهد و بررسی ژانرها، بررسی فرهنگی خاص و نمایانگر تعامل‌های اجتماعی است که در موقعیت‌های اجتماعی خاص به وقوع پیوسته‌اند.

پژوهش حاضر در پی آن است که برخلاف رویکرد متداول به دوری‌جستن مردم از کتاب و کتاب‌خوانی و سوق پیدا کردن به رسانه‌های نوین، مسیری جدید را در حوزه کتب با ژانر ورزشی برگزیند. همان‌طور که می‌دانیم، بسیاری از مردم در داخل کشور هنوز پایبند و متکی به کتاب و فرهنگ کتاب‌خوانی هستند؛ زیرا ارزش و اعتبار زیاد کتاب را به خوبی می‌دانند. همچنین آنچه شواهد نشان می‌دهد، مردم ایران دارای روحیه قهرمانی و پهلوانی مثال‌زدنی در دنیا هستند و به آنچه برایشان اهمیت دارد، بسیار متعصب‌اند؛ چراکه در طول تاریخ با قهرمانان و پهلوانان زیادی چه در کتاب‌های تاریخی و داستانی چه در کتاب‌ها درسی روبه‌رو شده‌اند و برای ماه‌ها و سال‌ها با درس گرفتن از آن‌ها جهت مثبت به زندگی خود داده‌اند. از طرف دیگر، جشنواره‌ها و مسابقات زیادی در

جدول ۱- قیمت چاپی و الکترونیکی کتب

Table 1- Paperback and kindle Price Books

ع.	میانگین	کمترین قیمت	بیشترین قیمت	انحراف استاندارد	میانگین	ع.
قیمت چاپی کتاب	۳/۹۹	۲۱/۳۲	۱۳/۱۲	۲/۷۸	۱۲/۹۹	۱۲
قیمت الکترونیکی کتاب	۰/۹۹	۱۲/۹۹	۴/۰۵	۱/۹۲	۳/۹۹	۳/۹۹

شکل ۱- تاریخ چاپ کتب

Figure 1- Date of Publication of The Books

شکل ۱ نشان می‌دهد ۹۴ درصد از کتاب‌ها بین سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۲۰، ۵ درصد از کتاب‌ها بین سال‌های ۲۰۱۱-۲۰۱۵ و تنها یک درصد از کتاب‌ها بین سال‌های ۲۰۰۶-۲۰۱۰ منتشر شدند.

جدول ۲ نشان می‌دهد کمترین تعداد صفحه یک کتاب ۳۰ صفحه‌ای و بیشترین تعداد صفحه ۱۰۷۹ صفحه است. همچنین میانگین صفحات ۲۹۹ صفحه، انحراف استاندارد ۱۱۸/۲، میانگین ۲۸۹ صفحه و نما ۳۶۲ صفحه است.

جدول ۲- تعداد صفحات کتب

Table 2- Number of Pages of the Books

ع.	میانگین	کمترین تعداد صفحه	بیشترین تعداد صفحه	انحراف استاندارد	میانگین	ع.
تعداد صفحات	۳۰	۱۰۷۹	۲۹۹	۱۱۸/۲	۲۸۹	۳۶۲

جدول ۳ نشان می‌دهد کمترین تعداد فصول برای یک کتاب دو فصل و بیشترین تعداد فصول برای یک کتاب ۶۶ فصل است. میانگین تعداد فصول ۲۷/۷۴، انحراف استاندارد ۱۰/۳۴، میانگین ۲۶ و مد ۲۱ فصل است.

از میانگین امتیازدهی و تعداد نظرهای تخصصی درباره ۱۰۰ کتاب برتر در سایت آمازون، بررسی جایگاه ۱۰۰ کتاب برتر در بین کل کتاب‌های آمازون، میانگین امتیازدهی و میزان رأی مخاطبان به ۱۰۰ کتاب برتر در سایت گویدریز، قیمت چاپی و الکترونیکی کتب، تاریخ چاپ، تعداد صفحات، تعداد فصول، نام‌گذاری فصول، تحلیل نام کتب، رشته ورزشی، تصویر روی جلد کتب، جنسیت شخصیت اول داستان، جنسیت شخصیت مکمل داستان، سریالی بودن کتب، تعداد قسمت هر سریال و بررسی چندمین قسمت سریال.

این ۱۶ مقوله به تفکیک بررسی شده‌اند.

بررسی میزان فروش، امتیازدهی و تعداد نظرهای تخصصی مخاطبان در سایت آمازون نشان می‌دهد از حیث میزان فروش، کتاب تجارت^۱ در رتبه اول و کتاب قدرت^۲ در رده آخر قرار دارند. میانگین امتیازدهی به ۱۰۰ کتاب برتر ۴/۵۲، میانگین ۴/۶۰ و نما ۴/۷۰ است. کمترین امتیاز یعنی ۲/۹ به کتاب بازیکن بی‌رحم^۳ و بیشترین امتیاز یعنی ۴/۹ به کتاب کارت وحشی^۴ تعلق دارد. همچنین میانگین تعداد نظرهای تخصصی ۲۸۱/۶۹، میانگین ۱۵۶/۵۰ و نما ۸۴ است. کمترین نظر برای کتاب نابرده رنج گنج میسر نمی‌شود^۵ ۱۱ نظر و بیشترین نظر برای کتاب شهر خرس^۶ ۳۷۱۹ نظر است.

بررسی رتبه ۱۰۰ کتاب برتر در بین کل کتاب‌های موجود در سایت آمازون از حیث فروش نشان می‌دهد میانگین رتبه‌ها ۳۹۲/۲۳، انحراف استاندارد ۳/۶۴ و میانگین ۵۷۸۱/۵۰ است. پایین‌ترین رتبه یعنی ۱۲۷۱۸ برای کتاب قدرت و بهترین رتبه یعنی ۵۹ برای کتاب تجارت است.

بررسی امتیازدهی و تعداد رأی مخاطبان در سایت گویدریز نشان می‌دهد میانگین امتیازدهی ۴/۲۱، میانگین ۴/۲۳ و نما ۴/۳۴ است. کمترین امتیاز برابر با ۳/۴۴ برای کتاب بازیکن بی‌رحم و بیشترین امتیاز برابر با ۴/۹ برای کتاب کارت وحشی است. همچنین میانگین تعداد رأی مخاطبان ۶۴۹۳/۲۶، میانگین ۱۴۲۸/۵۰ و نما ۱۰۶۹ رأی است. کمترین رأی برای کتاب بازی برای پول^۷ ۲۹ رأی و بیشترین میزان رأی برای کتاب شهر خرس ۱۹۷۴۶۱ رأی است.

جدول ۱ نشان می‌دهد کمترین قیمت در بین کتاب‌های چاپی ۳/۹۹ دلار و بیشترین قیمت ۲۱/۳۲ دلار است. همچنین میانگین قیمت‌ها ۱۳/۱۲، انحراف استاندارد ۲/۷۸، میانگین ۱۲/۹۹ و نما ۱۲ است. کمترین قیمت در بین کتاب‌های الکترونیکی ۰/۹۹ دلار و بیشترین قیمت ۱۲/۹۹ دلار است. همچنین میانگین قیمت‌ها ۴/۰۵ دلار، میانگین ۳/۹۹ دلار و نما ۳/۹۹ دلار است.

- 1- The Trade
- 2- The Stregnth
- 3- Cruel Player
- 4- Wild Card
- 5- No Pain no Gain
- 6- Bear Town
- 7- Playing for the Money

جدول ۳- تعداد فصول کتب

Table 3- Number of The Books Chapters

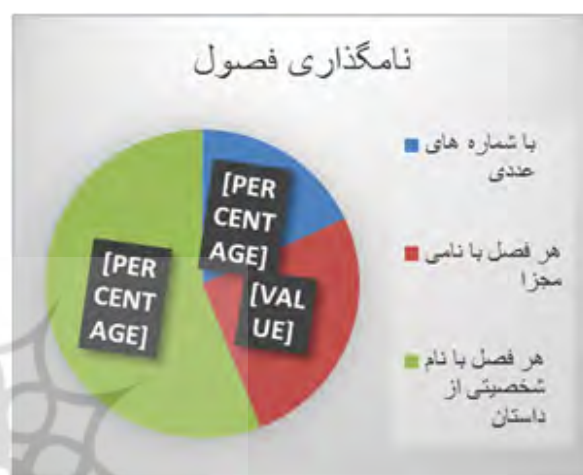
تعداد فصول	کمترین تعداد فصل	بیشترین تعداد فصل	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین	نم
۲	۶۶	۲۷/۷۴	۱۰/۳۴	۲۶	۲۱	

شکل ۴- رشته ورزشی پرداخته شده در کتاب

Figure 4- The Sport is Covered in The Book

شکل ۴ نشان می‌دهد رشته ورزشی مربوط به ۴۴ کتاب هاکی است. همچنین رشته ورزشی مربوط به ۱۲ کتاب، فوتبال آمریکایی است و رشته ورزشی مربوط به فوتبال و بیس بال هر کدام ۱۱ کتاب است. سایر رشته‌های ورزشی در رتبه‌های بعدی قرار گرفتند.

شکل ۲- نام گذاری فصول

Figure 2- Nomenclature of Chapters

شکل ۲ نشان می‌دهد ۱۸ درصد از فصول با شماره‌های عددی، ۲۶ درصد از فصول با نامی مجزا برای هر فصل و ۵۶ درصد از فصول با نام شخصیتی از داستان نام گذاری شدند.

شکل ۵- تصویر روی جلد کتب

Figure 5- Cover Picture of The Books

شکل ۵ نشان می‌دهد ۴ درصد از کتاب‌ها تصویری ورزشی (اقلام ورزشی) دارند، ۲۳ درصد از کتاب‌ها تصویری نامرتبط با ورزش دارند، ۳۱ درصد از کتاب‌ها دارای تصویر ورزشی (شخصیت اصلی داستان) هستند و طرح جلد ۴۲ درصد از کتاب‌ها دارای تصویر ورزشی (شخصیت اصلی داستان به همراه اقلام ورزشی یا امکان ورزشی) است.

شکل ۳- تحلیل نام کتب

Figure 3- Analysis of The Books Name

شکل ۳ نشان می‌دهد نام ۱۵ درصد از کتاب‌ها برگرفته از شخصیت اصلی داستان است. همچنین نام ۴۲ درصد از کتاب‌ها با ورزش مرتبط نیست و نام ۴۳ درصد از کتاب‌ها با ورزش مرتبط است.

شکل ۹- تعداد قسمت‌های سریال

Figure 9- Number of Books Series

شکل ۹ نشان می‌دهد ۲۵/۳۰ درصد از کتاب‌ها جزئی از یک سریال سه‌قسمتی، ۱۹ درصد از کتاب‌ها جزئی از یک سریال شش‌قسمتی و ۱۷/۷۰ درصد از کتاب‌ها جزئی از یک سریال پنج‌قسمتی هستند.

شکل ۶- جنسیت شخصیت اول داستان

Figure 6- The Gender of The First Character in The Story

شکل ۶ نشان می‌دهد ۸۱ درصد از شخصیت‌های اول کتاب‌ها مرد و ۱۹ درصد زن هستند.

شکل ۱۰- چندمین قسمت از یک سریال

Figure 10- Which Episodes of a Series

شکل ۱۰ نشان می‌دهد ۲۹/۱۰ درصد از کتاب‌های سریالی که در جمع ۱۰۰ کتاب برتر حضور دارند، قسمت اول سریال هستند. ۲۲/۸۸ درصد از کتاب‌های سریالی که در جمع ۱۰۰ کتاب برتر حضور دارند، قسمت دوم و ۱۹ درصد از کتاب‌ها قسمت سوم سریال خود هستند.

شکل ۷- جنسیت مکمل داستان

Figure 7- Gender Complements of The Story

شکل ۷ نشان می‌دهد جنسیت مکمل ۲۵ درصد از کتاب‌ها مرد است. همچنین ۶۵ درصد از کتاب‌ها دارای جنسیت مکمل زن هستند و ۱۰ درصد از کتاب‌ها جنسیت مکمل ندارند.

بحث و نتیجه‌گیری

کتاب به‌عنوان رسانه‌ای سنتی، در مقابل سایر رسانه‌ها به‌خصوص رسانه‌های نوین در کشور ما مخاطبان کمتری دارد، اما در طی سالیان همچنان ارزش و اعتبار خود را حفظ کرده است و از عناصر مهم زندگی بشر است. همچنین ابزاری است که می‌تواند در جهت‌دهی به‌سوی هدفی دلخواه کمک شایان توجه کند. برخلاف کشورهای جهان سوم، در کشورهای توسعه‌یافته نویسندگی و انتشار کتاب فعالیت پویا و بسیار مهمی تلقی می‌شود و کشورها از آن در جهت رسیدن به اهداف خود استفاده می‌کنند. کتاب‌های با ژانر ورزشی در بسیاری از کشورها فراوان دیده می‌شود.

شکل ۸- سریالی بودن کتب

Figure 8- Series of Books

شکل ۸ نشان می‌دهد ۸۱ درصد از کتاب‌ها جزئی از یک سریال و ۱۹ درصد از کتاب‌ها مستقل هستند.

رتبه برای کتاب تجارت با رتبه ۵۳ و پایین‌ترین رتبه برای کتاب قدرت با رتبه ۱۲۷۱۸ بود. توجه به تعداد بسیار زیاد کتاب در سایت آمازون که بزرگ‌ترین فروشگاه کتاب فروشی در دنیاست، نشان می‌دهد کتاب‌های داستانی با ژانر ورزشی از جایگاه بسیار خوب و پرفرمدار در این سایت برخوردار هستند.

سومین مقوله، بررسی رأی مخاطبان به ۱۰۰ کتب برتر در سایت گودریز است. میانگین رأی‌دهی به کتب برتر ۶۴۹۳ رأی بود که کتاب شهر خرس با داشتن ۱۹۷۴۶۱ رأی بیشترین آمار را به خود اختصاص داد. این یافته توجه و علاقه مخاطبان به کتب ورزشی را نشان می‌دهد.

چهارمین مقوله، بررسی قیمت کتب است که از دیگر موارد مهم و درخور توجه مخاطب در تهیه و خرید کتب است. طبق بررسی‌ها، کمترین قیمت کتاب در بین ۱۰۰ کتب برتر ۳/۹۹ دلار و بیشترین قیمت ۲۱/۳۲ دلار بود. همچنین میانگین قیمت چاپی کتب ۱۳/۱۲ دلار بود و قرار گرفتن قیمت‌های کتب در دامنه‌ای مشخص و نزدیک به هم نشان‌دهنده نظارت دقیق و قیمت‌های کارشناسانه است. با توجه به اینکه در سایت آمازون که بزرگ‌ترین مرجع کتاب‌فروشی دنیاست، کتاب‌های چاپی به شکل‌های مختلف (دست اول، دست دوم و غیره) فروخته می‌شوند و میزان علاقه و توجه مخاطبان اصل مهم تلقی می‌شود، گاهی اوقات قیمت کتب همراه با تغییرات جزئی است.

همچنین در بخش کتب الکترونیک کمترین قیمت ۰/۹۹ دلار و بیشترین قیمت ۱۲/۹۹ دلار و میانگین قیمت ۴/۰۵ دلار بود. بخش فروش کتاب الکترونیک در اپلیکیشن کیندل آمازون از محبوب‌ترین بخش‌های فروش آنلاین در دنیاست.

با توجه به شیوع ویروس کرونا از سال ۲۰۱۹ تا سال ۲۰۲۰ که این مقاله نوشته شده است، بسیاری از ناشران در داخل کشور با مشکل چاپ، نشر و فروش کتب و بسیاری از کتاب‌فروشی‌ها با استقبال نکردن مردم از بازار کتاب روبه‌رو شده‌اند^۱؛ این در حالی است که در بسیاری از کشورها با وجود شیوع این ویروس فروش کتب با رشد همراه بوده است. کشورهایی از جمله چین و آمریکا با داشتن بزرگ‌ترین سایت کتاب‌فروشی آنلاین (آمازون بوک) بیشترین نرخ فروش کتاب را داشته‌اند. اگرچه بخش فروش اینترنتی کتب در ایران رشد روزافزون و چشمگیری در مقایسه با گذشته داشته است، همچنان با محدودیت و مشکلاتی روبه‌روست و نیازمند به‌کارگیری الگوهای مناسب به‌منظور جذب مخاطبان است.

و همچنین در بزرگ‌ترین فروشگاه‌های کتاب فروشی از پرفروش‌ترین و پرفرمدارترین کتب به حساب می‌آیند. داستان‌های ورزشی، بیوگرافی ورزشکاران بزرگ، کتاب‌های آموزشی ورزشی و غیره که در داخل کشور کمتر دیده می‌شوند، به‌جای تلاش در زمینه ادبیات ورزشی تمام تلاششان بر فعالیت ورزشی متمرکز است.

کتاب‌های با ژانر ورزشی موجود در سایت آمازون از جمله داستان‌های ورزشی، بیوگرافی ورزشی، کتاب‌های آموزشی ورزشی و غیره از پرمخاطب‌ترین بخش‌های این سایت هستند. پس از بررسی‌های انجام‌شده و طبق نظر متصدیان و کارشناسان این سایت، کتاب‌های داستانی با ژانر ورزشی که برگرفته از داستان‌های غیرواقعی و ساختگی نویسندگان هستند، از سایر بخش‌ها مخاطبان بیشتری دارند. نویسندگان با بهره‌گیری از رشته‌های ورزشی پرفرمدار کشور خود و خلق داستانی ورزشی و تلفیق آن با ژانرهای درام، کمدی، عاشقانه و غیره اثر جذاب و مخاطب‌پسندی را ارائه می‌دهند؛ بر این اساس بود که در پژوهش حاضر برترین کتب داستانی با ژانر ورزشی که از حیث فروش، امتیاز و نظرهای تخصصی مخاطبان در بین ۱۰۰ کتب برتر سایت آمازون قرار داشتند، در ۱۶ مقوله تجزیه و تحلیل شدند.

اولین مقوله بررسی‌شده، امتیازدهی و تعداد نظرهای تخصصی مخاطبان در سایت آمازون بود. نتایج نشان داد از حیث میزان فروش کتاب تجارت در رتبه اول و کتاب قدرت در رده آخر قرار داشتند. از حیث امتیاز مخاطبان، بیشترین امتیاز برای کتاب کارت وحشی به نویسندگی امیلیا فین^۱ با امتیاز ۴/۹ از ۵ بود و همچنین این کتاب با امتیاز ۴/۹ از ۵ در سایت گودریز نیز به‌عنوان کتاب برتر از حیث امتیاز بود. با توجه به میانگین امتیازدهی ۴/۵۲ در سایت آمازون و ۴/۲۱ در سایت گودریز نشان‌دهنده نزدیکی و همسویی امتیازدهی به ۱۰۰ کتب برتر با ژانر ورزشی در این دو سایت است. این موضوع جایگاه خوب این کتب از حیث امتیاز را نشان می‌دهد.

میانگین تعداد نظرهای تخصصی مخاطبان به ۱۰۰ کتب برتر ۲۸۱/۶۹ نظر تخصصی بود که در این بین بیشترین تعداد نظر تخصصی مخاطبان ۳۷۱۹ نظر برای کتاب شهر خرس به نویسندگی فردریک بکمن^۲ است که از سال ۲۰۱۷ تاکنون ثبت شده است. نکته مهم و درخور توجه این است که این تعداد نظر به‌صورت تخصصی و توسط خوانندگان و کارشناسان این حوزه داده شده است که از یک تا پنج پاراگراف متغیر است.

دومین مقوله به جایگاه ۱۰۰ کتب برتر با ژانر ورزشی در بین تمامی کتب موجود در سایت آمازون از حیث فروش اشاره دارد. طبق بررسی‌ها، بهترین

1- Emilia Finn

2- Fredrik Backman

دارند. کتاب‌های غیرداستانی، به‌ویژه کتاب‌های استفاده‌شده برای مرجع تقریباً همیشه فصل‌هایی برای سهولت در پیمایش دارند. در این آثار غالباً فصل‌ها به بخش‌ها تقسیم می‌شوند. در آثار بزرگ‌تر و دارای فصل‌های بسیار، اغلب در چندین بخش به‌عنوان زیربخش اصلی کتاب گروه‌بندی می‌شوند. فصل‌های آثار مرجع تقریباً همیشه در فهرستی از مطالب ذکر شده‌اند، اما رمان‌ها گاهی از فهرست مطالب استفاده می‌کنند و در بیشتر کتب از فهرست مطالب استفاده نمی‌شود.

طبق شکل ۳، تحلیل نام کتب مقوله نهم این پژوهش است. با بررسی نام ۱۰۰ کتب برتر به این نتیجه رسیدیم که نویسندگان ۴۳ درصد از کتب از عناوین ورزشی برای کتاب خود انتخاب کرده‌اند. اصطلاحات عامیانه ورزشی، اصطلاحات ساده و حتی پیچیده مربوط به یک رشته ورزشی می‌توانند نام یک کتاب ورزشی باشند که در جذب مخاطبان بسیار اهمیت دارد. نویسندگان ۱۵ درصد از کتب نام شخصیت اصلی داستان را برای کتاب خود انتخاب کرده‌اند که این انتخاب با نظر بسیاری از نویسندگان مبنی بر اینکه انتخاب اسامی شخصیت‌های اصلی داستان به‌عنوان نام کتاب انتخاب نادرستی است، مغایرت دارد. همچنین نام ۴۲ درصد از کتب با ورزش نامرتب است که به این مفهوم است که نویسندگان از اسامی ورزشی استفاده نکرده‌اند؛ بنابراین کتاب‌هایی با نام ورزشی، با موضوع و نوع کتاب همسو هستند، اما کتاب‌هایی که از نام ورزشی استفاده نکرده‌اند، دارای زیرژانرهای کمدی، درام، عاشقانه و غیره هستند و حتی گروهی از این کتب در سایر ژانرها به‌عنوان کتاب منتخب حضور دارند و این اسامی به این شکل انتخاب شده‌اند.

رشته ورزشی پوشش داده‌شده کتب از دیگر مقوله‌های جذاب و از عوامل مهم مخاطبان در انتخاب کتاب است. طبق بررسی‌ها، ۴۴ درصد از کتب موضوعی پیرو رشته ورزشی هاکی بودند. ۱۲ درصد از کتب، فوتبال آمریکایی و رشته‌های فوتبال و بیس‌بال هر کدام ۱۱ درصد از کتب را به خود اختصاص داده‌اند. سایر رشته‌ها طبق شکل ۴ در رده‌های بعدی قرار دارند. تمرکز این پژوهش بر ۱۰۰ کتاب برتر و پرفروش سایت آمازون بوده است و رشته‌های هاکی، فوتبال آمریکایی، بیسبال و بسکتبال از جمله رشته‌های ورزشی محبوب و موردعلاقه مردم آمریکا هستند؛ به‌طوری‌که آمریکا با داشتن لیگ حرفه‌ای هاکی NHL، لیگ حرفه‌ای فوتبال آمریکایی NFL و لیگ حرفه‌ای بیسبال MLB طرفداران زیادی در جهان دارد؛ بنابراین انتظار می‌توان داشت که توجه و تمرکز نویسندگان بیشتر بر این رشته‌ها باشد. یافته‌های این پژوهش نیز نشان داد ۴۴ نویسنده از ۵۳ نویسنده ۱۰۰ کتب

پنجمین مقوله طبق شکل ۱، درباره تاریخ چاپ و انتشار ۱۰۰ کتب برتر است. بررسی‌ها نشان داد ۹۴ کتاب در بازه زمانی ۲۰۱۶-۲۰۲۰، ۵ کتاب در بازه زمانی ۲۰۱۱-۲۰۱۵ و تنها یک کتاب در بازه زمانی ۲۰۰۶-۲۰۱۰ چاپ شدند. همان‌طور که در بخش‌های قبلی گفته شد، پویایی و فعالیت بسیار زیاد نویسندگان خارجی و سایت‌های حمایت‌کننده و همچنین استقبال مخاطبان نشان می‌دهد که با گذر زمان این فعالیت و نشر کتب ورزشی بیشتر از قبل شده است و آمار به‌دست‌آمده به‌طور صریح گویای این موضوع است.

ششمین مقوله، بررسی ۱۰۰ کتب برتر از بخش ساختاری و حیث تعداد صفحات است. کمترین تعداد صفحه به داستان‌های کوتاه در ۳۰ صفحه مربوط است و بیشترین تعداد صفحه ۱۰۷۹ بود. همچنین میانگین تعداد صفحات کتب ۲۹۹ صفحه، میان ۲۸۹ و ۳۶۲ صفحه بود. از نتایج ذکرشده طبق جدول ۲ می‌توان به میزان حد متوسط و ایده‌آل تعداد صفحات برای یک کتاب با ژانر ورزشی دست یافت.

طبق جدول ۳، هفتمین مقوله درباره تعداد فصول ۱۰۰ کتب برتر است. بررسی‌ها نشان داد میانگین تعداد فصول ۲۷ و میان ۲۶ فصل بود. فصل‌بندی کتاب داستانی به‌منظور بخش‌بندی موضوعات و اتفاق‌های داستان در بازه زمانی متفاوت در نظر گرفته می‌شود. تعداد متوسط فصل‌بندی کتب نشان می‌دهد که نویسندگان داستان ورزشی خود را در چندین فصل تقسیم می‌کنند که مسلم است این امر به‌منظور وضوح و انتقال درست و ملموس موضوع به مخاطب انجام می‌شود. این سلسله‌اتفاقی‌ها می‌توانند از منظر هریک از شخصیت‌های داستان صورت بگیرند و زمان و مکانی در محور داستان برای درک بهتر و ارتباط نزدیک‌تر به نمایش بگذارند.

مقوله بعدی که با بحث فصل‌بندی کتب مرتبط است، به نام‌گذاری فصول اشاره می‌کند. بررسی‌ها درباره نام‌گذاری فصول ۱۰۰ کتاب برتر طبق شکل ۲ نشان می‌دهد که فصول ۵۶ کتاب با نام شخصیتی از داستان نام‌گذاری شده‌اند؛ بدین ترتیب در داستان‌هایی که دارای دو شخصیت اصلی و مکمل هستند، جریان داستان حول محور این دو شخصیت قرار دارد و برخی از داستان‌ها که چندین شخصیت فرعی نیز دارند، نام‌گذاری فصول با نام هریک از شخصیت‌ها انجام شده است. فصول ۲۶ کتاب با نامی مجزا برای هر فصل انتخاب شده است. مکان، زمان، و هر آنچه داستان حول محور آن جریان می‌یابد، نامی برای یک فصل است. همچنین ۱۸ کتاب با شماره‌های عددی مانند بسیاری از کتب داخلی نام‌گذاری شده‌اند. نتایج ۱۰۰ کتب برتر نشان می‌دهد که قالب نام‌گذاری فصول کتاب‌ها از منظر شخصیتی از داستان است. بسیاری از رمان‌های طولانی چندین فصل

برتر اهل کشور آمریکا هستند و این مطلب نشان‌دهندهٔ علاقه و انتخاب نویسندگان آمریکایی از رشته‌های پرطرفدار کشور خود در خلق اثر ادبی ورزشی است.

طبق شکل ۵، مقولهٔ یازدهم جذاب‌ترین قسمت از بخش صوری کتاب و مربوط به تصویر روی جلد کتب است. بررسی ۱۰۰ کتب برتر نشان می‌دهد که طرح روی جلد ۴۲ درصد از کتب دارای تصویر ورزشی (تصویر ورزشکاری شخصیت اول به‌همراه اقلام ورزشی یا اماکن ورزشی)، طرح روی جلد ۳۱ درصد از کتب دارای تصویر ورزشی (تصویر ورزشکاری شخصیت اول داستان)، طرح روی جلد ۴ درصد از کتب دارای تصویر ورزشی (اقلام ورزشی) و طرح روی جلد ۲۳ درصد از کتب تصویری نامرتبط با ورزش است. با توجه به فیزیک بدنی ورزشکاران رشته‌های ورزشی هاک و فوتبال آمریکایی احتمالاً ناشران و نویسندگان با استفاده از تصاویر مربوط به این ورزشکاران یا رشته‌های ورزشی به‌دنبال تلقین حس زیبایی و قدرت در خوانندگان هستند؛ بنابراین طرح روی جلد قالب کتاب‌ها برگرفته از آن‌هاست که جذابیت زیادی برای مخاطبان دارد.

مقوله‌های دوازدهم و سیزدهم به بررسی جنسیت شخصیت اول و مکمل داستان که از بخش‌های محتوایی کتاب هستند، پرداخته است. بررسی‌ها نشان می‌دهد جنسیت شخصیت اول ۸۱ درصد از کتب مرد و ۱۹ درصد زن بوده است. همچنین جنسیت مکمل ۲۵ درصد از کتب مرد و ۶۵ درصد زن است و ۱۰ درصد از کتب شخصیت مکمل نداشتند. با توجه به رشته‌های ورزشی طبق شکل ۴ و لیگ‌های معتبر مرتبط با آن‌ها می‌توان بیان کرد که در بخش مردان شاهد برتری نسبی به لیگ‌های بانوان این رشته‌ها هستیم؛ از این‌رو، مردان نقش اصلی دارند و ایفاکنندهٔ داستان‌ها هستند و در مقابل زنان نقش مکمل دارند؛ البته ممکن است اندیشه و داستان‌پردازی نویسندگان نیز تحت‌تأثیر کلیشهٔ جنسیت موجود در جامعه و محیط و فرهنگ ورزشی باشد یا برای جذب مخاطبان بیشتر تلاش می‌کنند از این کلیشه‌ها تبعیت کنند.

از دیگر نتایج جالب و درخور توجه این پژوهش، مقوله‌های چهاردهم، پانزدهم و شانزدهم است. این مقوله به بررسی سریالی بودن کتب پرداخته است. طبق بررسی‌هایی که از ۱۰۰ کتب برتر صورت گرفت، ۸۱ درصد از کتاب‌ها جزئی از سریالی چندقسمتی هستند و ۱۹ درصد از کتب مستقل‌اند؛ به این شکل که نویسنده مجموعه‌ای را با یک نام ایجاد و شروع می‌کند و به خلق اثر در چند قسمت می‌پردازد که یک سریال را تشکیل می‌دهد. همچنین بررسی‌هایی که روی این مجموعه‌ها صورت گرفت نشان داد

برخی از کتاب‌ها از نظر محتوایی در مقایسه با دیگر کتب‌های همان سریال مستقل هستند، اما از شباهت نام و طرح روی جلد مشخص می‌شود که جزئی از آن سریال‌اند. سؤال دیگری که مطرح می‌شود این است که چه تعداد قسمت می‌تواند مناسب باشد؟ بررسی‌ها نشان می‌دهد ۲۵ درصد از کتب جزئی از یک مجموعهٔ سه‌قسمتی، ۱۹ درصد از کتب جزئی از یک مجموعهٔ شش‌قسمتی و ۱۷ درصد از کتب جزئی از یک سریال پنج‌قسمتی هستند. پس از بررسی‌های، ۲۹ درصد از قسمت‌های اول یک سریال، ۲۲ درصد از قسمت‌های دوم و ۱۹ درصد از قسمت‌های سوم یک سریال در جمع از کتب برتر حضور دارند و عملکرد موفق‌تر و پرفروش‌تری نزد مخاطبان دارند؛ بنابراین مشخص می‌شود خوانندگان کتاب‌های ورزشی توجه زیادی به کتب سریالی در قالب یک مجموعه دارند و به این روش علاقه و توجه‌های زیادی را نشان می‌دهند و از طرفی نویسندگان پرکار و باتجربه با شناخت مخاطبان خود دست به چنین روش و خلق یک مجموعه می‌کنند؛ زیرا هم روش مناسبی برای جذب مخاطب در طول زمان است و توجه مخاطب را به موضوع و نویسنده جلب می‌کند و هم روش مناسبی برای فروش کتب بیشتر است.

ارائهٔ راهکارهای اجرایی

امروزه رسانه‌ها قوی‌ترین ابزار برای طرح و رواج اندیشه‌ها و کارآمدترین وسایل برای نفوذ فرهنگ‌ها و نگرش‌ها به قلب جوامع هستند و نقش مهمی در شکل‌گیری نگرش‌های مخاطبان ایفا می‌کنند. رسانه‌های جمعی از ابزارهای مهم توسعهٔ ورزش‌اند که در تحقق بسیاری از اهداف توسعه ورزش اثرگذار هستند.

نویسندگان در سراسر دنیا با توجه به دیده‌ها و شنیده‌های خود از جهان ورزش تأثیر می‌پذیرند، نیازها و کمبودهای آنان را شناسایی می‌کنند و با خلق اثر کتاب‌هایی با ژانر ورزشی می‌توانند از یک سو اثری عمیق بر جامعهٔ ورزشی و شکل‌دهی به آن‌ها بگذارند و از طرف دیگر در ذهن طرفداران ورزشی جای بگیرند و اساس زندگی آن‌ها شوند.

کتاب‌های زیادی در دنیا وجود دارد که نویسندگان به بهترین شکل ممکن با خلق شخصیت و داستان‌های جذاب ورزشی نه‌تنها طرفداران بسیار زیادی را جذب کرده‌اند، بلکه در جهت‌دادن به برخی رشته‌های ورزشی سعی داشته‌اند. این فعالیت به‌همراه خلاقیت در نوشتن کتب با ژانر ورزشی می‌تواند برای نویسندگان و ناشران داخلی فرصتی مهم تلقی شود؛ به‌طوری‌که یک کتاب توانایی اثرگذاری بر عموم مردم و شکل‌دهی به رفتار، علایق، سلیق و

نویسندگان در انتخاب رشته ورزشی پوشش داده شده در داستان که مخاطبان و طرفداران زیادی دارد و انتخاب شخصیت‌های داستانی متناسب با آن‌ها از نکات برجسته این بخش هستند. همچنین تلفیق آن با زیرژانرهای درام، کمدی، عاشقانه و غیره به جذابیت داستان می‌افزاید. از دیگر نکات مهم در ایجاد اثری درخور توجه، در بخش کتاب‌های بیوگرافی ورزشکاران بزرگ مخاطبان و کتاب‌های آموزشی مخاطبان زیادی دیده می‌شود.

توجه ویژه به داستان زندگی بزرگان عرصه ورزش کشور و به‌کارگیری آن برای ثبت اتفاقات‌های ورزشی که سرشار از درس و تجربه در مسیر سخت ورزشی آن‌هاست، قطعاً به شکل‌گیری اثری جذاب و مخاطب‌پسند منجر خواهد شد.

انتظار می‌رود نویسندگان داخلی برای خلق آثار و کتبی با ژانر ورزشی بکوشند و با الگوبرداری از راه و روش نویسندگان خلاق و پرکار در جوامع توسعه‌یافته برای بهبود عملکرد خود گام بردارند.

نکته درخور توجهی که در میان مقوله‌های بررسی شده پیداست، نتایج مندرج در شکل ۸ است؛ به این صورت که ۸۱ درصد از کتب عضو از یک سریال بودند و صرفاً یک انتشارات تمامی قسمت‌ها را منتشر کرده است. همان‌طور که می‌دانیم، نشر فرایندی است که نوشته‌ها، افکار و پیشنهادها را نویسندگان به اثر چاپی تبدیل می‌شود و در بین جامعه توزیع می‌شود؛ به عبارتی، نشر مدیر تهیه و تولید مواد خواندنی و چاپ و انتشار آن‌ها است؛ بنابراین انتظار می‌رود ناشران از ایده‌های برتر و نوظهور نویسندگان حمایت کنند و در راستای جست‌وجو و آشنایی با معیارهای خاص برای تعیین نوع محتوای مورد علاقه مخاطبان خود بکوشند.

References

1. Ault, P., Edge, W., Al, D., Cox, W., & Cameron, G. (2011). Public relations: Role, process and strategy (M. Arabi, & D. Izadi, Trans). Tehran: Guidance Research Office.
2. Bazdoudeh, Z., & Amiri, B. (2018). Critique and analysis of the book of "Genre Theory". *Critical Studies in Texts & Programs of Human Sciences*, 19(3), 25-40. (Persian)
3. Dehghan, A., Emanzadeh, M., Namor, M., & Poorpanahi, M. (2019). Investigating the role of mass media in developing private sector participation in sports. *Communication Management in Sports Media*, 6(63), 85-96. (Persian)
4. Dhonde, B. M., & Patil, V. N. (2016). Role of mass media in progress of physical. *Indian Streams Research Journal*, 2(8), 1-3.
5. Demetrius, W., Russell, L., & Haney, A. (2013). Sport films: Social dimensions over time, 1930-1995. *Journal of Sport and Social Issues*, 27(2), 145-161.
6. Emarati Moghadam, D. (2011). The Role of situation in genre formation: introducing an approach. *Literary Criticism*, 4(15), 87-111. (Persian)
7. Ghasemi, H. (2018). Content analysis of research methodology books in physical education. *Sport Management and Development*, 7(1), 154-173. (Persian)
8. Ghasemi, I., & Majidi Parast, S. (2014). Content analyzing the social skills in the social training book in first grade of junior high school. *Research in Curriculum Planning*, 11(43), 74-83. (Persian)
9. Iran's Real Ranking in the Study. (2016). *World Economy Newspaper*, 4741 Retrieved from <https://www.donya-e-eqtasad.com/fa/tiny/news-3084395>.

انتخاب رشته ورزشی دارد. از این طریق می‌توان با خلق آثاری ارزشمند در جامعه ورزش نفوذ کرد و طرفداران بسیاری را جذب ورزش و کتاب و کتاب‌خوانی کرد؛ به‌طوری‌که رسانه‌ها نقش محوری و انکارناپذیر در توسعه آگاهی و انتقال اطلاعات به شنوندگان و تغییر افکار آن‌ها دارند و می‌توانند نقشی مؤثر در بالابردن سطح آگاهی مردم و گسترش ایده‌های جدید داشته باشند. مقولات زیادی برای بررسی سایر ویژگی‌های یک کتاب موفق ورزشی وجود دارد که می‌توان با بررسی دقیق آن‌ها الگوی مناسبی را به‌منظور خلق یک اثر ورزشی به وجود آورد.

پس از بررسی‌های گسترده و تحلیل مقوله‌های مرتبط با برترین کتاب‌های با ژانر ورزشی از نظر میزان فروش، امتیاز و نظر مخاطبان، نتایج درخور توجهی حاصل شده است که می‌توان به‌عنوان الگویی مبنی بر خلق کتاب‌های ورزشی در داخل کشور از آن‌ها استفاده کرد.

نویسندگان برتر و پرکار حوزه ژانر ورزشی در دنیا برای خلق آثار جذاب و مورد پسند مخاطبان همه جوانب مؤثر و مهم را به‌خصوص در بخش ظاهری، ساختاری و محتوایی کتب در نظر می‌گیرند و در به‌کارگیری آن‌ها می‌کوشند.

انتخاب طرح جذاب و گیرای روی جلد کتاب، انتخاب چکیده مناسب و نوشته‌شده در جلد پشت کتب، انتخاب تعداد ایده‌آل صفحات که حد متوسطی را برای یک داستان ورزشی می‌طلبد، تعداد فصول و همچنین نام‌گذاری آن‌ها از نکات مهم در بخش بندی و کمک به مخاطب در برقراری ارتباط مؤثر با جریان داستان هستند. تلاش برای انتخاب عنوان یا نام کتاب مناسب و متناسب با داستان و مورد قبول مخاطبان و هوشیاری

10. Johann, V. (1966). Notes and treatises for better understanding from west to east. vans. Zürich: Artemis, 3, 3413-3566.
11. Joy, S. (2006). Aristotle poetics: Translated with Introduction and Notes. New York: Focus Publishing.
12. Karami, E., Ojaghi, R. (2016). The pathology of the book from its origin to its reading from the publishers' point of view. Mehr Book, 6(19-20), 1-39. (Persian)
13. Khaledian, M., Mostafaei, F., Samadi, S., & Kia, F. (2013). The role of mass media in the development of sports. Communication Management in Sports Media, 2(2), 48-55. (Persian)
14. King, J. (2007). An introduction to the new Hollywood (M. Shahba, Trans). Tehran: Hermes Publishing. (Persian)
15. Little John, S. (2005). Communication theories (M. Norbakhsh, & A. Mirhossein, Trans). Tehran: Jangal Publishing. (Persian)
16. Maghami, A., Ghasemi, H., & Porsoltani, H. (2017). Analysis of the situation of movies with sports genre (Unpublished master's thesis). Payame Noor University, Karaj Center.
17. Michael, J., & Mondello. Paul, M. (2003). A content analysis of the Journal of Sports Economics. Journal of Sports Economics, 4(1), 64-73.
18. Mohammad Ali, S., & Solhkonandeh, M. (2015). A comparative study of the characteristics and dimensions of the author's theory and the film genre theory. Journal of Dramatic Arts & Music, 5(10), 33-48. (Persian)
19. Nicole, M., Becker, E., & Heather, D. (2007). Coaching Girls: A content analysis of best-selling popular press coaching books. Women in Sport and Physical Activity Journal, 16(2), 7-20.
20. Nojournian, A., & Ghaneh, F. (2017). The effect of genre on the discourse function of female characters in adolescent novels. Journal of Children's Literature Studies, 8(1), 131-152. (Persian)
21. Sadeghi, M. (2011). Sports books, in addition to being produced and published, are neglected in reading. Iran Book News Agency, 112940. (Persian)
22. Salehi Amiri, R., & Hossein Zadegan, Z. (2007). Reviewing the role of cultural industry in cultural development, and the emphasis on books and book reading. Cultural Management, 1(1), 45-59. (Persian)
23. Saqzadeh, M., & Karim Khani, H. (2007). Pathology of the young generation (from a sociological perspective). Qom: Atre-Yas. (Persian)
24. Shahbazi, R., Mostafaeim, J., Daei, R., & Sajadi, N. (2018). Investigating the role of mass media in the development of public sports (from the perspective of Tehran University students). Communication Management in Sports Media, 6(21), 33-42. (Persian)
25. Teslenko, T., Coe, R., & Lingard, L. (2004). The rhetoric and ideology of genre: Strategies for stability and change. Colloge Composition & Communication, 55(4), 767-770.
26. Wake, P., & Edgar, A. (2008). Fundamental concepts of cultural theory (M. Mohajer, & M. Nabavi). Tehran: Agah Publication. (Persian)
27. Whiteside, E., Hardin, M., DeCarvalho, L., & Carillo, N. (2013). I am not a cow: Challenging narratives of empowerment in teen girls sports fiction. Sociology of Sport Journal, 30(4), 415-434.